

Zelfstandige- en toevallige helper in de kinderopvang

	Zelfstandige helper	Toevallige helper
✓ Wat is een helper?	Een zelfstandige helper staat de zelfstandige bij of vervangt hem in zijn beroepsbezigheid. Een helper is geen statuut op zich, je bent zelfstandig helper in hoofdberoep of bijberoep.	Toevallige helpers zijn personen die op niet-regelmatige basis optreden als helper.
✓ Voorwaarden	<p>Je kan enkel zelfstandige helper zijn in een eenmanszaak (dus bij een zelfstandige), niet bij een vennootschap.</p> <p>De wet stelt nergens dat een zelfstandige helper aan- of bloedverwant moet zijn van de geholpen zelfstandige. In praktijk zullen de sociale inspectiediensten het zelfstandig helperschap doorgaans slechts aanvaarden bij een (dicht) aan- of bloedverwantschap tussen beide zelfstandigen. Tussen kinderen en ouders, broers en zussen, schoonouders en schoonkinderen wordt aanvaard dat er geen gezag wordt uitgeoefend en dat aldus de helpers zelfstandigen kunnen zijn.</p> <p>De afwezigheid van een ondergeschikt verband onderscheidt de helper van de werknemer.</p>	<p>Je kan enkel toevallige helper zijn in een eenmanszaak (dus bij een zelfstandige), niet bij een vennootschap.</p> <p>Toevallige helpers helpen een zelfstandige, dit gedurende <u>minder dan 90 dagen</u> per jaar. Het moet gaan om occasionele én toevallige hulp. Iemand die elk jaar rond half augustus een zelfstandige helpt tijdens een jaarlijks event, kan dus in beginsel geen toevallige helper zijn, daar het een weerkerende, regelmatige hulp is, ook al wordt er maar één keer per jaar kort geholpen. 'Occasionele én toevallige hulp' impliceert dat er strikt gezien slechts zelden sprake is van een toevallige helper.</p> <p>De afwezigheid van een ondergeschikt verband onderscheidt de helper van de werknemer.</p>
✓ Verantwoordelijkheden	Zelfstandige helpers moeten aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds. Uitzonderlijk moet de helper vóór 1 januari van het jaar waarin hij 20 wordt niet aansluiten. Een zelfstandige helper vraagt echter geen ondernemingsnummer aan.	De toevallige helper moet <u>niet</u> aansluiten en betaalt geen sociale lasten. De toevallige helper is niet onderworpen aan het sociaal statuut voor zelfstandigen.

✓ **Contract**

Het is aangeraden vooraf goede afspraken te maken tussen de helper en de zelfstandige. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk. Het is aan te raden de afspraken vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst. Meer informatie kan je [hier](#) vinden.

Het is aangeraden vooraf goede afspraken te maken tussen de helper en de zelfstandige. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk. Het is aan te raden de afspraken vast te leggen in een samenwerkingsovereenkomst. Meer informatie kan je [hier](#) vinden.

✓ **Vergoeding**

Een zelfstandige helper kan een vergoeding ontvangen. Deze vergoeding wordt bij voorkeur vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst.

Een toevallige helper kan een vergoeding ontvangen. Deze vergoeding wordt bij voorkeur vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst.

✓ **Lasten**

Een zelfstandige helper wordt fiscaal gelijk gesteld met een zelfstandige (hoofdberoep of bijberoep). Een zelfstandig helper betaalt zelf alle werkgerelateerde lasten. De zelfstandige betaalt zelf de sociale lasten en belastingen op de ontvangen vergoeding. Meer informatie kan je [hier](#) terugvinden. Een zelfstandige helper kan geen gebruik maken van de [kostenforfait](#). De zelfstandige is hoofdelijk aansprakelijk voor de sociale lasten die betaald moeten worden door de zelfstandige helper.

Een toevallige helper betaalt geen sociale lasten.

✓ **Vakantie**

Een zelfstandig helper heeft geen recht op wettelijke vakantiedagen en wordt doorgaans niet vergoed voor genomen vakantiedagen (tenzij anders opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst).

Een toevallige heeft geen recht op wettelijke vakantiedagen en wordt doorgaans niet vergoed voor genomen vakantiedagen (tenzij anders opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst).

✓ **Kinderbijslag**

Sinds 1 juli 2014 is de kinderbijslag voor een zelfstandige helper gelijk aan die voor een zelfstandige en een werknemer.

Een toevallige helper betaalt geen sociale bijdragen en bouwt hiervoor dus ook geen sociale rechten op.

✓ **Ziekte of ongeval**

Een zelfstandige helper ontvangt de eerste twee weken van een ziekteperiode geen vergoeding, tenzij hiervoor een [verzekering gewaarborgd inkomen](#) werd afgesloten. Daarna kan hij/zij beroep doen op de mutualiteit of eventueel de verzekering indien deze werd afgesloten. Het bedrag van de mutualiteit is een forfaitaire dagvergoeding afhankelijk van de gezinssituatie en geen percentage van de inkomsten. Meer informatie over de bedragen vind je [hier](#). Onder bepaalde voorwaarden kan een zelfstandige helper genieten van een vrijstelling van de sociale lasten. De terugbetaling van ziektekosten zijn dezelfde als bij een werknemer en een zelfstandige.

Een toevallige helper betaalt geen sociale bijdragen en bouwt hiervoor dus ook geen sociale rechten op.

✓ **Zwangerschap**

Als zelfstandige helper is er geen werkverwijdering. Een zelfstandige helper geniet van maximum 12 weken (13 bij een meerling) moederschapsrust met uitkering. Er dienen minstens 1 week (maximum 3 weken) opgenomen te worden voor de bevalling en minstens twee weken na de bevalling. Meer informatie kan u [hier](#) vinden. Ze kunnen na de bevalling gratis dienstencheques aanvragen bij hun sociaal verzekeringsfonds.

Een toevallige helper betaalt geen sociale bijdragen en bouwt hiervoor dus ook geen sociale rechten op.

✓ **Werkloosheid**

Behoudens uitzonderingen is er doorgaans geen recht op een werkloosheidsuitkering.

Een toevallige helper betaalt geen sociale bijdragen en bouwt hiervoor dus ook geen sociale rechten op.

✓ **Pensioen**

Aangezien een zelfstandige helper doorgaans minder sociale lasten betaalt, ontvangt hij/zij doorgaans een lager pensioen. De zelfstandige helper kan

Een toevallige helper betaalt geen sociale bijdragen en bouwt hiervoor dus ook geen sociale rechten op.

---

hiervoor een verzekering [vrij aanvullend pensioen](#) aangaan.

✓ **Aandachtspunt**

Een zelfstandige of toevallige helper staat niet onder het gezag van de zelfstandige. Indien dit wel het geval is, is er sprake van schijnzelfstandigheid. De kwalificatie van een arbeidsverhouding staat of valt met de interpretatie door de sociale inspectie van de concrete situatie. Zij zullen nu eens wel, dan weer niet het helperschap aanvaarden.

UNIZO Ondernemerslijn

0800 20 750

ondernemerslijn@unizo.be